

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 22 września 2023 r.

PS-III.862.17.2023.MP

**Pani
Anna Konowrocka
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Bartoszcach**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bartoszcach, ul. Grota Roweckiego 1, 11-200 Bartoszyce, Regon: 510930164, NIP: 743-16-93-968.

[Dowód: akta kontroli str. 9-10]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełniły:

- Pani Anna Konowrocka, od 5 grudnia 2006 r. p.o. Dyrektora, od 1 czerwca 2009 r. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Bartoszcach;
- Pani Bożena Florek, powołana na stanowisko p. o. Zastępcy z dniem 1 stycznia 2007 r. Od dnia 14 lipca 2009 r. Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Bartoszcach.

[Dowód: akta kontroli str. 11-14]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Marta Piątek – kierownik Oddziału Pracy, legitymacja służbowa nr 26/2021, pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu kontrolnego;
- Pani Genowefa Macina – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 10/2022, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.647.2023 z dnia 25 lipca 2023 r.

[Dowód: akta kontroli str. 16-17]

Termin kontroli: 10-11 sierpnia 2023 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 2/2023.

Zakres objęty kontrolą:

Ocena świadczenia usług w zakresie poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekość w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Bartoszycach;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Bartoszycach.
- Zastępcy Dyrektora – oznacza to Zastępcę Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Bartoszycach.

Obowiązujące w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 667).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie.

Przedmiotem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, udokumentowanie i ocena działalności podmiotu kontrolowanego pod względem przestrzegania zapisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy oraz przestrzegania zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., w szczególności sprawdzenie zgodności realizowanych usług poradnictwa zawodowego ze standardem określonym w ww. przepisach.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji poszczególnych form poradnictwa zawodowego, przedstawionych przez PUP danych statystycznych, zakresów obowiązków pracowników odpowiedzialnych za realizację kontrolowanych zadań oraz wyjaśnień udzielonych przez p. o. Kierownika Działu Usług Rynku Pracy.

W kontrolowanym okresie PUP funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 22/60/2019 Zarządu Powiatu Bartoszyckiego z dnia 1 lipca 2018 r, zmienionego Uchwałą nr 163/470/2022 Zarządu Powiatu Bartoszyckiego z dnia 11 października 2022 r. Zgodnie z ww. regulaminami, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialni byli doradcy zawodowi zatrudnieni w Dziale Usług Rynku Pracy, wchodzący w skład Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ).

Zgodnie z § 16 ust 2 Regulaminu oraz schematem organizacyjnym stanowiącym załącznik do Regulaminu, CAZ, w tym Dział Usług Rynku Pracy podlegał Zastępcy Dyrektora PUP.

[Dowód: akta kontroli str. 18-47]

Z przedłożonych kontrolującym sprawozdań o rynku pracy MRiPS-01 wynikało, że na dzień 1 stycznia 2022 r. w PUP zarejestrowane było 3.104 osoby bezrobotne oraz 26 osób poszukujących pracy. W dniu 31 grudnia 2022 r. było to 2.956 osób bezrobotnych oraz 42 osoby poszukujące pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 48-65]

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu poradnictwa zawodowego realizowało w PUP 4 doradców zawodowych. Pracownicy realizujący przedmiotowe działania mieli powyższe zadania ujęte w zakresach czynności.

[Dowód: akta kontroli str. 66-74]

Ze sprawozdania MRiPS – 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, iż na poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy nie wydatkowano żadnych środków. Kontrolującym wyjaśniono, że „w danym roku nie poniesiono kosztów związanych z poradnictwem zawodowym z uwagi na brak zapotrzebowania (w latach ubiegłych poniesiono wydatki zaspokajające potrzeby w tym zakresie)”.

[Dowód: akta kontroli str. 75-78]

Jak wynika z Załącznika nr 2 do sprawozdania MRiP-01, w okresie objętym kontrolą z porad indywidualnych skorzystało 2.865 osób, w ramach 5.418 wizyt. W 2022 r. doradcy zawodowi w żadnym kwartale nie zaplanowali porad grupowych.

[Dowód: akta kontroli str. 79-90]

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Bartoszycach wprowadzono procedury wewnętrzne dotyczące realizacji poradnictwa zawodowego. Procedury wewnętrzne w ustalony sposób opisują postępowanie doradców zawodowych w procesie doradczym. Określają kto, w jaki sposób, w jakiej kolejności ma wykonać dane czynności. Celem procedur jest ustandaryzowanie działań pracowników tak, by były powtarzalne, mierzalne i skuteczne. Procedury opracowano do: indywidualnych porad zawodowych, grupowych porad zawodowych, szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, indywidualnych informacji zawodowych, grupowych informacji zawodowych, kierowania na badania lekarskie,

psychologiczne lub do centrum w celu skorzystania z określonych form poradnictwa zawodowego, udostępniania zasobów informacji zawodowych do samodzielnego wykorzystania.

[Dowód: akta kontroli str. 91-101]

Zgodnie z opracowaną procedurą udzielania indywidualnej porady zawodowej „osoby bezrobotne i poszukujące pracy, obejmowane są poradami indywidualnymi, kiedy:

- kierowane są na nie przez doradców klienta (w ramach działań zaplanowanych w Indywidualnych Planach Działań lub wg zgłaszanych przez klientów potrzeb);

- zgłaszają się samodzielnie do doradców zawodowych – doradca zawodowy wyznacza konkretną datę i godzinę rozmowy doradczej;

- kierowani są na nie przez specjalistów ds. rozwoju zawodowego – celem wydania przez doradcę zawodowego opinii o predyspozycjach do wykonywania zawodu, które osoby te uzyskają w wyniku szkolenia;

- zgłaszane są przez specjalistę ds. programów (pracownika zajmującego się jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej) – celem wydania opinii o posiadanych predyspozycjach do prowadzenia planowanej działalności gospodarczej (są brane pod uwagę przy rozpatrywaniu przez PUP złożonych wniosków o dotację, zgodnie z § 9 Wytycznych dotyczących przyznawania bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej PUP w Bartoszycach).

Po udzieleniu indywidualnej porady zawodowej doradca zawodowy każdą wizytę odnotowuje w systemie Syriusz. Przekazuje, w uzasadnionych przypadkach, innym pracownikom urzędu informację o potrzebie objęcia osoby bezrobotnej usługą rynku pracy lub inną formą pomocy. Podejmuje decyzję o potrzebie kontynuacji i wydłużeniu trwania procesu doradczego.”

[Dowód: akta kontroli str. 91-93]

Kontroli poddano dokumentację 5 przeprowadzonych przez każdego doradcę zawodowego porad indywidualnych. Na podstawie przedstawionych kontrolującym raportów doradcy wygenerowanych z systemu Syriusz ustalono, że porady indywidualne udzielane w PUP obejmowały wszystkie elementy określone w § 53 Rozporządzenia, tj.: ustalenie problemu zawodowego; analizę sytuacji bezrobotnego (zainteresowania, predyspozycje, kompetencje, uwarunkowania zdrowotne, społeczne i ekonomiczne); analizę możliwości i wybór odpowiedniego sposobu rozwiązania problemu zawodowego; ustalenie potrzeby przeprowadzenia specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; weryfikację sposobu rozwiązania problemu zawodowego lub wskazanie możliwości skorzystania z innych usług rynku pracy, jeżeli wynika to ze specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; zalecenia dotyczące dalszego postępowania, w tym potrzebę objęcia uczestnika pomocą innego pracownika PUP, centrum lub inną instytucję.

Stwierdzono, że udzielane porady indywidualne dokumentowano w sposób zgodny z zapisami § 54 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 102-109]

PUP w Bartoszycach w 2022 r. nie świadczył usług poradnictwa zawodowego w formie porad grupowych oraz szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 110-117]

Dyrektor PUP poinformowała, że „z uwagi na tymczasową zmianę siedziby Działu Usług Rynku Pracy z ul. Lipowej 1 w Bartoszycach na ul. Słowackiego 1 w Bartoszycach, Powiatowy Urząd Pracy nie miał możliwości zaplanowania oraz realizacji zajęć w formie grupowej. Dotychczas zajęcia te realizowane były w sali przy ul. Lipowej 1 – jedynej Sali będącej w dyspozycji PUP dostosowanej do pracy z grupą (przy ul. Grota Roweckiego 1 brak jest pomieszczenia, w którym można realizować zajęcia jw.)”.

Dyrektor PUP wyjaśniła, iż „w II półroczu 2021 r. uzyskali informację o zamiarze przeniesienia pracowników PUP Działu Usług Rynku Pracy z budynku przy ul. Lipowej 1, celem przeprowadzenia remontu budynku przez Starostwo Powiatowe w Bartoszycach. W związku z powyższym, w oczekiwaniu na określenie terminu zmiany siedziby oraz ustalenie adresu tymczasowej siedziby, nie było możliwe zaplanowanie w IV kwartale 2021 r. zajęć z zakresu poradnictwa grupowego, informacji grupowej czy szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Nowa, tymczasowa siedziba działu, do której przeniesiono pracowników w lutym 2022 r. nie posiada odrębnej sali do realizacji zajęć warsztatowych czy informacyjnych. Częściowo wyodrębnione pomieszczenie nie stwarza odpowiednich warunków do przeprowadzenia zajęć z zakresu poradnictwa grupowego ze względu na ich specyfikę (konieczność zapewnienia m. in. poufności, przestrzeni do swobodnego wypowiedzenia się i właściwego poprowadzenia procesu grupowego).

Zajęcia w ramach grupowego poradnictwa zawodowego mogą obejmować różne aspekty poszukiwania zatrudnienia. Niezależnie od obranego do realizacji celu (np. nabycie umiejętności stosowania różnych metod poszukiwania pracy, autoprezentacji, wzmocnienia poczucia własnej wartości czy też określenia swoich mocnych stron w kontekście zawodowym) podstawą do realizacji zajęć jest stworzenie warunków, w których uczestnikom nie tylko zostanie przekazana fachowa wiedza na dany temat, ale w których uczestnicy będą mogli się zintegrować oraz nawiązać dobre relacje (bardzo często pojawia się potrzeba wypowiedzenia na głos swoich problemów lub po prostu porozmawiania z kimś, szczególnie w sytuacji osób, które „zamykają się” w domu, a jedynymi osobami, z którymi mają kontakt to najbliższa rodzina). Tylko wówczas jest prawdopodobieństwo, że uczestnicy zajęć odpowiednio się w nie zaangażują, będą się wymieniali nawzajem poglądami, informacjami, będą korzystali z rad innych osób oraz podniesie się ich motywacja do działania. Funkcja motywacyjna poradnictwa

jest kluczowa w kontekście rozwiązywania problemów zawodowych uczestników zajęć, a zatem realizacji celu zaplanowanych zajęć.

Poza powyższym prowadzenie zajęć z grupą w siedzibie przy ul. Słowackiego 1 (zarówno warsztatowych jak i w zakresie informacyjnym) nasiliłoby zakłócenia akustyczne, utrudniające pracę pozostałych pracowników, których stanowiska umieszczone są w tym samym pomieszczeniu: 6 pośredników pracy oraz specjalisty ds. rozwoju zawodowego. W związku z tym, w 2022 r. zrealizowano 2 spotkania z zakresu grupowej informacji zawodowej – odbyły się one w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Bartoszykach (sąsiadującego z tymczasową siedzibą PUP), w sali udostępnionej grzecznościowo w poczet realizacji corocznej inicjatywy – Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery 2022.

Dyrektor PUP nadmieniła, że w latach ubiegłych poradnictwo zawodowe w formie grupowej, tj. porady zawodowe grupowe, grupowe spotkania informacyjne oraz szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, były realizowane bardzo intensywnie – dla przykładu, w 2019 r. zorganizowano: 47 warsztatów w ramach grupowego poradnictwa zawodowego (objęto nim 311 uczestników), 253 spotkania z zakresu grupowej informacji zawodowej (2742 uczestników), 2 szkolenia 3-tygodniowe z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. W 2018 r. było to 39 warsztatów (227 uczestników), 223 spotkania (1689 uczestników), 3 szkolenia j. w. Obecnie staramy się zrealizować cele informacyjne oraz zdiagnozowane problemy osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w miarę posiadanych możliwości, w ramach poradnictwa indywidualnego. Obrazują to statystyki poradnictwa: 2019 r. poradnictwem indywidualnym objęto 1675 osób (przeprowadzono 2617 rozmów doradczych), natomiast w 2022 r. było to 2865 osób (oraz 5418 rozmów doradczych). Z uwagi na możliwość pracy z klientem jedynie w formie indywidualnej, proces doradczy był dłuższy i obejmował więcej spotkań. Jesienią br. planowane jest przeniesienie Działu Usług Rynku Pracy do głównej siedziby budynku, przy ul. Grota Roweckiego 1, w której będziemy dysponowali salą do poradnictwa grupowego, które niezwłocznie zaplanujemy”.

[Dowód: akta kontroli str. 118-120]

Odnosząc się do braku porad grupowych oraz szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, biorąc pod uwagę trudne warunki lokalowe, kontrolujący przyjęli ww. wyjaśnienia. Zwrócili uwagę, że w miejsce porad grupowych oraz szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, zwiększono ilość udzielanych porad indywidualnych, tak aby zrealizować cele informacyjne oraz w miarę możliwości zdiagnozowane problemy osób bezrobotnych. Kontrolującym przedstawiono konspekty grupowych porad zawodowych oraz szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy – według programu rekomendowanego przez ministra – „Szukam pracy”, co potwierdza przygotowanie doradców zawodowych do realizacji ww. zadań.

[Dowód: akta kontroli str. 121-170]

Z załącznika nr 2 do sprawozdania MRiP-01, wynika, że w okresie objętym kontrolą z badań testowych skorzystało w PUP w Bartoszykach 195 osób.

Z przedłożonej kontrolującym dokumentacji wynika, że na badania lekarskie, w zdecydowanej większości kierowane są osoby bezrobotne, które odmówiły przyjęcia oferty pracy wskazując jako przyczynę odmowy ograniczenia zdrowotne. Badanie lekarskie ma przede wszystkim na celu potwierdzenie lub wykluczenie istnienia przeciwwskazań do podjęcia oferowanego zatrudnienia.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że kierowanie osób bezrobotnych na badania odbywało się zgodnie z § 50 Rozporządzenia. Bezrobotnym wydawano skierowania zawierające wymagane przepisami elementy oraz deklarację o dostarczeniu do PUP wyników badań. Wszyscy bezrobotni wywiązali się z tego obowiązku.

[Dowód: akta kontroli str. 171-177]

Dyrektor PUP w Bartoszycach wyjaśniła, że „w 2022 r. PUP nie kierował osób zarejestrowanych do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie oraz w Elblągu z uwagi na brak zainteresowania klientów uczestnictwem w planowanych zajęciach (wskazywali oni najczęściej brak możliwości dojazdu do Olsztyna lub Elbląga na zajęcia lub też długi czas dojazdu, wysoki koszt dojazdu oraz możliwość zaspokojenia potrzeb lokalnie, w ramach podjętej współpracy doradczej – wówczas trwała ona dłużej, czy też w ramach realizowanych przez jednostki zewnętrzne projektów w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej lub możliwości zgłoszenia się do specjalistów innych instytucji, np. OPS; nie kierował osób zarejestrowanych na badania psychologiczne, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. c lub art. 40 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz.735) do centrum j. w. ani innej instytucji wykonującej takie badania. Badania psychologiczne umożliwiające doradcy zawodowemu wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia są realizowane za pośrednictwem i na wniosek lekarza medycyny pracy, z którym PUP w Bartoszycach ma podpisaną umowę o świadczenie usług. W 2022 r. doradcy zawodowi wydawali opinie dotyczące określenia predyspozycji do wykonywania zawodu, który osoby te uzyskują w wyniku szkolenia oraz dotyczące predyspozycji do prowadzenia własnej działalności gospodarczej w określonym zakresie. Osoby ubiegające się o szkolenie zawodowe w PUP doradca zawodowy kierował do lekarza medycyny pracy (Specjalistyczna Praktyka Lekarska Gabinet Ogólny i Medycyny Pracy Zbigniew Pawluczuk), a ten, w ramach porady lekarskiej, określał potrzebę wykonania badania psychologicznego i wskazywał to w skierowaniu wydanym przez doradcę zawodowego. Osoba bezrobotna wykonywała badanie psychologiczne wskazane przez lekarza medycyny pracy, a jego koszt ponosił PUP z Funduszu Pracy. Innych niż powyższe potrzeb wykonania badań psychofizycznych w 2022 r. nie odnotowano”.

W odniesieniu do określonego w § 46 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia, dotyczącego udostępniania zasobów informacyjnych, p.o. Kierownika Działu Usług Rynku Pracy PUP

wyjaśniła, że „Zasoby informacyjne udostępniane dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy są dostępne na stronie internetowej PUP (<https://bartoszyce.praca.gov.pl/dla-bezrobotnych-i-poszukujacych-pracy/poradnictwo-zawodowe/zasoby-informacji>); na stanowiskach do samodzielnego korzystania przez klienta oraz na stanowiskach doradców zawodowych; w wersji papierowej.”

Kontrolujący potwierdzili, że udostępniane przez PUP materiały obejmują zakres określony w § 47 Rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 178-180]

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, stwierdzić należy, że PUP realizuje usługę poradnictwa zawodowego zgodnie ze standardami i wymogami określonymi w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Rozporządzeniu ws. szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Wobec niestwierdzenia uchybień, nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie

Informuję, że od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WÓJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Anna Stawińska
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej